

ב"ה

מבצע באתי לביתי

יו"ד - כ"ב שבט תשע"ט

יו"ל ע"י

והשיב לב

אבות על ידי בנים (ע"ר)

המבצע לזכות ר' ברוך הכהן שיחי' אייזנברג וזוגתו מרת ברכה תחי' נדפס ע"י ולזכות: בנם ר' שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה וילדיהם: שירה, אוריאל מנחם הכהן, הילה, איילה שיחיו אייזנברג. יהושע וזוגתו דינה ובנם מנחם איתן שיחיו גוטמן

מבצע 'באתי לביתי'

במסגרת מבצע 'באתי לביתי' נתכונן לקראת יו"ד שבט, יום ההלולא של הרבי הרי"צ, ויום התחלת הנשיאות של הרבי נשיא דורנו, בלמוד משפחתי של מאמר 'באתי לגני' תשי"א, עמו קבל על עצמו הרבי את הנשיאות ובו התוה את תפקיד דורנו להוריד את השכינה למטה ובכך להגשים את תכלית בריאת העולם, לעשות לו יתברך 'דירה בתחתונים'.

בקבץ זה הבאנו קטעים ללמוד יומי מתוך המאמר דבור המתחיל "באתי לגני" תשי"א (לשלמות הענין יש ללמד את המאמר במקורו), ובארנו אותם בצורה קלילה, באפן שיקל על הבנת המהלך הרציף של המאמר. כמו כן, בארנו משגים והבאנו בשולי הגליון את המדרשים המלאים המזכרים במאמר.

הטקסט המדגש הוא מגוף המאמר המגה, ובתוכו שלב הבאור בגופן דק.

במסגרת המבצע נלמד מדי יום, בין התאריכים יו"ד - כ"ב שבט, קטע מהמאמר בלמוד זוגי/משפחתי - "איש וביתו", לחזוק ההתקשרות לכבוד קדשת אדמו"ר, מתוך אחדות, ולהחשת הגאולה האמתית והשלמה.

בחלק השני של החוברת הובאו קטעי למוד לילדים עם הוריהם (בסגנון ה'נשמטא דאורייתא') לשתי השבתות שבין התאריכים ה"ל.

מעבר לזכות הרוחנית שבלמוד זה, תגל בין הלומדים ערכת צפייה בוידאו של הרבי, הכוללת מחשב מאבזר ומנוי לתכנית השבועית של 'תורת חיים' או 'לראות את מלכנו'.

לרשום למבצע: www.veheshivlev.com

יו"ל ע"י 'זהשיב לב אבות על ידי בני' (ע"ר), כפר חב"ד, 6084000 • מייל: veheshivlev770@gmail.com • ווטסאפ: +14133702528.

מאמר קבלת הנשיאות - "באתי לגני", יו"ד שבט תשי"א

סקירה

מספר פעמים את כל רבותינו נשיאינו, וכך נהג גם במשך השנים הבאות לשזור את מהלך המאמר בכאוריהם של כל רבותינו נשיאינו.

•

במאמר זה, שחלקים ממנו אמר הרבי מתוך כפי והתרגשות עצומה, מביא הרבי ספור מכל אחד מרבותינו נשיאינו, כדגמה להנהגתם באפן של 'שטות דקדשה' (כמו המשכן שהיה בנוי מ'עצי שטים', מלשון שטות), למעלה מטעם ודעת, בענין של אהבת ישראל, ובכך הם סללו לנו את הדרך, לנהג גם אנו באפן דומה.

כמו כן, עלינו, הדור השביעי, לעבד בדגמתו של הדור הראשון. וכמו שמשה היה הדור השביעי לאברהם אבינו, שעבודתו היתה להקריא ולפרסם אלקות בפי כל עובר ושב, ולחבר את העולם עם הקדוש ברוך הוא, כך גם עלינו מטלת עבודה זו.

ועל ידי כך נזכה, כפי שסיים הרבי את המאמר, להתראות עם הרבי, למטה בגוף, ולמטה מעשרה טפחים, והוא יגאלנו!

טרם הסתלקותו, בשנת תש"י, רשם הרבי הרי"צ 'המשך' מאמרים בן עשרים פרקים, שהראשון שבהם - מאמר דבור המתחיל "באתי לגני" - נועד ללמוד בשבת קדש יו"ד שבט, יום הסתלקותה של הרבנית רבקה, אשת אדמו"ר מהר"ש. אך למעשה, כשנגשו החסידים ללמוד המאמר בשבת קדש, לפני תפלת שחרית, היה זה כבר אחר הסתלקותו של הרבי הרי"צ, שארעה באותו בקר.

שנה לאחר מכן, ביו"ד שבט תשי"א, אחר הפצרות רבות מצד החסידים והמקשרים ברחבי העולם, נאות הרבי לקבל על עצמו את הנשיאות, ובטא זאת, כאשר פתח באמירת המאמר הראשון שלו, שנסב גם הוא על הפסוק "באתי לגני" (כפי שנהג הרבי הרי"צ, כשפתח את המאמר הראשון שלו, באותו דבור המתחיל - "ראשית גוים צמלק", בו נפתח המאמר האחרון של הרבי הרש"ב).

במאמר יסודי זה עסק הרבי בענין "כל השביעין חביבין" והגדיר את תפקיד דורנו, 'הדור השביעי' מאדמו"ר הנקן, להביא את הגאולה בפעל ממש. במהלך המאמר הזכיר הרבי

לְמִוּד זִוְגִי / מִשְׁפַּחְתִּי

יוֹם א

מאמר דבור המתחיל "באתי לגני", יו"ד שקבת תשי"א

אות א. באור כוונת הלשון "עקר שכנינה"

כותב כבוד-קדשת מורי וחמי אדמו"ר במאמרו ליום הסתלקותו, יו"ד שקבת תשי"ת:

בשיר השירים נאמר "באתי לגני אחתי בלה", ואיחא במדרש רבה (במקומו), המדרש מסביר את כוונת הפסוק, המדבר על יום הקמת המשכן בו שרתה השכינה בעולם (כנאמר) "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", בהמשך למתן תורה (בו נאמר "יורד ה' על הר סיני"), ונפעלה התאחדות של עם ישראל עם הקדוש ברוך הוא ("אחתי בלה") -

שמךך שלגני אין פתיב פאן אלא לגני, הרי שאין הפונה לסתם גן, אלא לגנני - מקום החפה ועקר דירתו של החתני, למקום שהיה עקרי בתחלה, כלומר, שביום זה, בו ירדה השכינה לעולם, הקדוש ברוך הוא אומר בביכּוּל "באתי לגני" - חזרתי שוב לשורות ולשכן במקום העקרי שלי, כיון דעקר שכנינה בתחתונים היתה, שבתחלת הבריאה שרתה עקר השכינה בעולם הזה התחתון. עד כאן לשונו של המדרש?

1. פירוש יפה קול לשיר השירים רבה.
2. המדרש המלא: "באתי לגני, אמר ר' מנחם חתני דר' אלעזר בר אבוה בשם ר' שמעון בר' יוסנה: באתי לגן אין כתיב כאן, אלא לגני, לגנני, למקום שהיה עיקרי מתחלה, ועיקר שכנינה לא בתחתונים הייתה? הדא הוא דכתיב: (בראשית ג') וישמעו את קול ה' א-לוהים מתהלך בגן. אמר רבי אבא: מהלך אין כתיב כאן, אלא מתהלך, מקפץ וסליק מקפץ וסליק. חטא אדם הראשון ונסתלקה השכינה לרקיע הראשון. חטא קין ונסתלקה לרקיע השני. חטא אנוש ונסתלקה לרקיע השלישי. חטא דור המבול ונסתלקה לרקיע הרביעי. חטא דור המגדל ונסתלקה לרקיע החמישי. חטאו אנשי סדום ונסתלקה לרקיע הששי. חטאו המצריים בימי אברהם ונסתלקה לרקיע השביעי. כנגדן עמדו שבעה צדיקים והורידה לארץ. זכה אברהם והורידה משביעי לששי. עמד יצחק והורידה מששי לחמישי. עמד יעקב והורידה מחמישי לרביעי. עמד לוי והורידה מרביעי לשלישי. עמד קהת והורידה משלישי לשני. עמד עמרם והורידה משני לאחד, שהוא ראשון. עמד משה והורידה לארץ. אמר רבי יצחק: הדא הוא דכתיב: (תהילים ל"ז) צדיקים יירשו ארץ וישכנו לעד עליה. הרשעים מה עשו? תלויין באויר, כי לא השכינו שכנינה לארץ. אבל הצדיקים השכינו שכנינה לארץ. מה טעם צדיקים יירשו ארץ וישכנו לעד עליה? ישכינו לשכינה עליה.

ולחבין דיוק הלשון עקר שכנינה, באות א' של המאמר, מכאן הרבי בהרחבה³, על פי באורי כל רבותינו גשיאנו, שהכוונה בדברי המדרש שעקר השכינה שרתה בעולם הזה התחתון, בעת הבריאה ולאחר מכן כמתן תורה ובהקמת המשכן, היא לא רק לדרגת השכינה המדרגת במקומות אחרים, אלא לדרגת הגבוהה ביותר - "עקר שכנינה":

אלא הפונה (פאן, בענין "עקר שכנינה", היא כבאור אדמו"ר הזקן והרבי הר"ש"ב אותם מביא הרבי במאמר) על האור שלמעלה מעולמות, שרש האור שמאיר בעולמות, כפי שהוא עדין ברכה הגבוהה ביותר, שהוא כלול ומאחד באור האין סופי של הקדוש ברוך הוא שלפני ה'צמצום' [=כשם שהעולם אינו יכול לקבל את אור וחס השמש ללא מגן ונרתיק, כך העולם החמרי אינו מסוגל להכיל את האור הרוחני האין סופי של הקדוש ברוך הוא, ולכן לפני הבריאה ה'צמצום' את האור שלו]⁴, והוא הנקרא עקר שכנינה, ואור זה הוא שהאיר בעולמות בתחלת הבריאה, וכן בעת מתן תורה והקמת המשכן.

קצוד: בעת מתן תורה ובהקמת המשכן חזרה עקר השכינה לשרות בעולם, ועל כך נאמר "באתי לגני". ובדברי המדרש "עקר שכנינה" הכונה לדרגת הגבוהה ביותר, שרש האור כפי שהוא עדין באור אין סוף שלפני הצמצום. באות הפאה יבאר הרבי היכן ירד אור זה לשרות.

יוֹם ב

אות ב. באור כוונת הלשון "בתחתונים היתה"

ב) והנה זה דעקר שכנינה בתחתונים היתה, מכוּאָר מהמדרש דתחתונים קאי - הפונה היא לא על העולמות הרוחניים העליונים שהם בבחינת 'תחתון' רק ביחס לעולמות הגבוהים מהם ב'סדר ההשתלשלות' [=אחר הצמצום, יורד האור מ'מדרגה למדרגה', והולך ומצטמצם עד שמאיר בעולם שלנו. כל ירדת מדרגה מורה על 'עולם' או 'ספירה' בהם האור האלקי הוא במדרגה פחותה יותר מאשר במדרגה הקודמת. אך מצד שני, כל המדרגות קשורות זו לזו כמו בשלשלת בה כל החליות קשורות ומשתלשלות האחת מהשנייה]. אלא דוקא, על עולם הזה הנשמי, שבו היא תכלית מפרת הבריאה (כמאמר רבותינו זכרונם לברכה "נתאוה הקדוש ברוך הוא להיות לו דירה בתחתונים"⁵),

וכמו שמבאר במדרש דעל ידי חטא עין הדעת נסתלקה

שוכן עד וקדוש שמו.
 ואימת שרת שכנינה עליה?
 ביום שהוקם המשכן, שנאמר (במדבר ז') ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן.
 3. לשלימות העניין, מומלץ ללומדו במקור, במאמר המלא.
 4. ראה תניא, שער היחוד והאמונה רפ"ד.
 5. תניא ריש פרק ל"ז, על פי מדרש תנחומא לפרשת נשא.

השכינה מארץ - המקום בו שרתה לפני החטא - לרקיע, ועל ידי מתן תורה על הר סיני היא חזרה לשורת בארץ - באתי לגני לגנוני.

קצת מבאר הרבי שפיון שתכלית הכל היא "דירה בתחתונים", הרי שעקר הענין של - סלוק השכינה על ידי החטא, ומנגד, החזרת השכינה על ידי עבודת הצדיקים - הוא הסתלקותה מהארץ וחזרתה לארץ:

ועקר הסלוק שנעשה על ידי החטא הוא בחטא עין הדעת דוקא.

וכמו שפעננו החטא, הרי עקר החטאים היה חטא עין הדעת, שהרי על ידי חטא עין הדעת היה נתינת מקום לשאר החטאים שבאו לאחר מכן, כיון שלפני כן לא היתה כלל מציאות ואפשרות של חטא בעולם, ולכן חטא עין הדעת היה נחשב כסבה וגורם לתחטאים דקון ואנוש וכו',

כמו כן הוא בפעלת החטא, דהסלוק של השכינה שנעשה על ידי החטא, הנה עקר הסלוק הוא מה שנסתלק על ידי חטא עין הדעת מעולם הזה התחתון דוקא.

דכשם שעקר השראת השכינה בתחתונים הוא בעולם הזה דוקא, הנה כמו כן הוא בהסלוק - דעקר הסלוק הוא מה שנסתלק מהארץ דוקא, שזה נעשה על ידי חטא עין הדעת, שעל ידי זה נסתלקה השכינה מארץ לרקיע,

וזהו גם בן הפעם שאינו מצרף (בהמאמר של שנת תשי"ו) חטא עין הדעת עם החטאים דקון ואנוש וחושב זה בפני עצמו⁶, לפי שבהחטאים דקון ואנוש נסתלקה השכינה מרקיע לרקיע, מה שאין בן בחטא עין הדעת שנסתלקה מארץ לרקיע, שלבד זאת שהסלוק מהארץ, זה בעקר נוגע לנו, הנה זהו גם עקר ענין הסלוק.

(וממשיך הרבי רי"צ בפאמר להביא את דברי המדרש:)
ואחר כך עמדו ו' צדיקים והורידו את השכינה למטה, אברהם וזה והוריד את השכינה מרקיע ו' לו' בו' (ומקצר בזה ומסים) עד כי משה שהוא השביעי (וכל השביעין חביבין) הורידו - את גלוי השכינה למטה בארץ.

דעקר ענין ההמשכה שנפעלה במשך שבעת הדורות הוא על ידי משה, שהרי משה דוקא הורידו למטה בארץ,

דכשם שפעננו הסלוק מלמטה למעלה הרי העקר הוא בחטא עין הדעת שנסתלק מהארץ כנוצר לעיל, הנה כמו כן הוא פעננו ההמשכה מלמעלה למטה, עקר ענין ההמשכה הוא למטה בארץ דוקא,

דלכך זאת שההמשכה למטה בעקר נוגע לנו, כיון שאנו נמצאים כאן, למטה בארץ, הנה זהו גם עקר ענין ההמשכה, כיון שהתכלית היא פאמור לעיל, דוקא כאן, בעולם הזה התחתון. וזה נעשה על ידי משה דוקא.

והפעם לזה שדוקא משה זכה להוריד השכינה למטה, מבאר בהמאמר במסגרת, כי כל השביעין חביבין וכפי שנוסיף ונלמד באות הבאה.

קצור: אחר שנתבאר שעקר השכינה הוא שרש האור שלפני הצמצום, הוסיף הרבי וכאר שאור זה ירד לשרות, לא בעולמות העליונים, אלא דוקא בעולם הזה התחתון, כיון שכאן היא תכלית מטרת הבריאה.

אך אחר חטא עין הדעת, נסתלקה השכינה מהארץ (ומשם הלכה והסתלקה למעלה, על ידי שאר החטאים, עד לרקיע השביעי). ועל ידי שבעת הצדיקים, ירדה שוב מרקיע לרקיע, במשך שבעה דורות, עד שמשה, שהוא השביעי ו' כל השביעין חביבין, זכה והורידה למטה בארץ, בעת מתן תורה.

יום ג

אות ג. מעלתו של הדור השביעי

ג) על דברי המדרש "כל השביעין חביבין", נתן לשאלו: מה קדם למה, האם כיון שהדברים אותם מונה המדרש (ולדגמה, משה השביעי פאבות, ודוד השביעי בכניו של ישי) הם חביבים מצד עצמם, לכן נקבע משמים שהם יהיו השביעיים - שזה מספר שמסמל את החיבות והחשיבות שלהם,

או שזה שהם שביעיים (ולדגמה, זה שמשה הגיע בפעל לעולם בדור השביעי לאבות), לא רק מעיד על החשיבות שלהם אלא יוצר⁸ את החשיבות והחיבות המיוחדת? על כך עונה הרבי:

6. ובלשונו: "דעקר שכונה בתחתונים היתה, ועל ידי חטא עין הדעת נסתלקה השכינה מארץ לרקיע, ועל ידי חטא קין ואנוש נסתלקה השכינה מרקיע א' לב' וג' . . ."

7. כדברי המדרש (ויקרא רבה כט, יא):

"כל השביעין חביבין לעולם -

למעלן (=למעלה) השביעי חביב (וכאן מונה המדרש שבעה רקיעים): שמים ושמי

השמים ורקיע ושחקים וזול ומעון, (והשביעי הוא) ערבות, וכתב (תהלים סח, ה)

"סולו לרוכב בערבות ביה שמו" - ומכאן שהשביעי הוא החביב, וכן בדברים הבאים

המפורטים במדרש). בארצות שביעית חביבה (וכאן מונה המדרש שבע ארצות): ארץ

אדמה ארקא גיא ציה נשיה, (והשביעית היא) תבל, וכתב (שם ט, ט) "והוא ישפט תבל

בצדק ידיו לאומים במישרים".

8. ע"ד החקירה לגבי סימני כשרות, האם הם סימנים שרק מעידים על הכשרות, או שהם

גורמים ומהווים סיבה לכשרות. ראה מחלוקת רש"י ותוספות, חולין ריש סא, א, ועוד.

והנה מלשון רבותינו זכרונם-לברכה וכל השביעין חביבין ולא כל החביבין שביעין, מוכח מזה שעקר המעלה הוא זה שהוא שביעי, ומפני זה שהוא שביעי מצד זה הוא חביבותו,

הענין הזה מוליך אותנו למסקנה הבאה (הרומזת לא רק לדורו של משה, אלא גם לדור שלנו, הדור השביעי לרבנותינו נשיאנו, וכפי שיבאר בהמשך האות):

הינו שחביבותו אינו מצד ענין התלוי בבחירתו רצונו ועבודתו, כי אם בזה שהוא שביעי, שזה בא מצד התולדה, ובכל זאת הנה כל השביעין חביבין.

כלומר, מי שנמצא בדור השביעי אינו יכול למען שאולי אינו חביב וראוי מספיק בכדי להוריד את השכינה למטה בארץ, כי עצם היותו בדור השביעי פועל בו את החביבות המיוחדת והופך אותו להיות ראוי לכך.

ולכן זכה משה שנתנה תורה על ידו, לא רק מצד החביבות האישית שלו, אלא בעקב בין שהוא הדור השביעי לאבות.

אך מצד שני עלינו לזכור:

והנה באר פבור-קדשת מורי וחמי אדמו"ר (בתחלת בואו לאמריקה) שגם בענין דהשביעין חביבין נפר מעלת הראשון, שהרי כל ענין שביעי הוא שהוא שביעי לראשון, וללא מעלתו של הדור הראשון (ושל הדורות הבאים אחריו), לא היתה מתגלית מעלתו של הדור השביעי. [וכפי המשל שהביא הרבי מספר פעמים⁹ ביחס לדור שלנו, שהוא כ"נגם על גבי ענק" - מצד עצמו הוא 'נגם', אך הזכויות שלנו באות בהמשך לעבודה של כל הדורות הענקיים שקדמו לנו, ולכן אנו דוקא נזכה לגאולה, כמו הנגם שנמצא גבוה יותר ורואה למרחק רב יותר, מאשר הענק שהוא רוכב על כתפיו].

ובאר אז מעלתו של הראשון באבות, שדורו של משה הוא השביעי ממנו, שזהו אברהם אבינו, שהמעלה שלו היא מפני עבודתו בפרסום והפצת אלקות בעולם (בשונה מהדור השביעי שהמעלה שלו היא, כאמור, לא מפני בחירתו ועבודתו, אלא מצד עצם היותו שביעי), ושחיתה עבודתו במסירת נפש.

[והרבי הרי"צ אינו מסתפק בזה עדין, ומוסיף עוד (אף דלכאורה אין זה נוגע שם לגוף הענין) דאפן המסירת נפש שלו, של אברהם אבינו, היתה שלא חפש מסירת נפש, אלא מסר בפעל את נפשו, כפי שיבאר מיד.

שזהו ההפרש בין המסירת נפש דאברהם אבינו להמסירת

נפש דרבי עקיבא, דהמסירת נפש דרבי עקיבא היתה וואם ער האמ געוועבט, שהוא חפש מסירת נפש, וכפי שאמר לתלמידיו¹⁰ "מתי יבוא לידי ואקיימנו",

מה שאין כן באברהם, הנה המסירת נפש שלו היתה בדרך אגב.

דאברהם ידע שעקר העבודה הוא כמו שכתוב ויקרא שם בשם הוי' אל עולם, ואמרו על כך חכמינו זכרונם לברכה¹¹ "אל תקרא ויקרא אלא ויקרא", אז יענער ואל אויך שרייען, שאברהם לא רק קרא בעצמו בשם ה', אלא פעל שגם הזולת יקרא ויכריז בשם ה', ואם נצרך לזה בדרך אגב מסירת נפש, הנה גם זה ישנו, וכפי שהיה בפעל שנמרד השליך אותו לכבשן האש בגלל נפיו האלילים, אך אברהם לא חפש את הענין של מסירות נפש, כעבודה בפני עצמה.]

ובכל כך גדלה מעלת עבודתו של אברהם אבינו והמסירת נפש שלו, עד אשר גם משה - מה שזכה שנתנה תורה על ידו הוא מכוח עבודתו של אברהם אבינו, ממצעם פי השביעין חביבין, שמושה הוא שביעי לראשון.

ועד כדי כך שהקדוש-ברוך-הוא אמר לו (למשה) "במקום גדולים (אברהם) אל תעמד"¹².

עמה שבים ועוסקים בחביבותו של השביעי:

והנה אף כי גדלה חביבות השביעי ואין זה בא לא על ידי בחירה ולא על ידי עבודה, כי אם פארטיקערהייט, מן המוכן, מצד התולדה,

10. כמסופר בגמרא (ברכות טא, ב): "בשעה שהוציאו את ר' עקיבא להריגה זמן קריאת שמע היה והיו סורקין את בשרו במסרוקות של ברזל, והיה מקבל עליו עול מלכות שמיים. אמרו לו תלמידיו: רבינו, עד כאן? אמר להם: כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה, "בכל נפשך", אפילו נוטל את נשמתך, אמרתי: מתי יבוא לידי ואקיימנו, ועכשיו שבא לידי ולא אקיימנו? היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד. יצתה בת קול ואמרה: אשריד עקיבא שיצתה נשמתך באחד".

11. בדברי הגמרא (סוכה ו, ב): "ויקרא שם בשם ה' א-ל-עולם" (בראשית כא, לג). אמר ריש-לקיש: אל תקרא ויקרא' אלא ויקרא'. מלמד שהקריא אברהם אבינו לשמו של הקב"ה כפי כל עובר ושב. כיצד? לאחר שאכלו ושתו, עמדו לברכו. אמר להם אברהם, וכי משלי אכלתם, והלאו משל אלוקי עולם אכלתם. הודו ושבתו וזכרו למי שאמר והיה העולם".

12. כמובא במדרש רבה (דברים ב, ז): "ה' א-להים אתה החילת" מהו ה' א-להים? אמר רבי יהושע בן קרחה בשני מקומות דימה משה את עצמו לאברהם ולא הויעל לו כלום.

כיצד? אברהם קרא לו הקב"ה ואמר הנני שנאמר (בראשית כב, א): "ויאמר אברהם ויאמר הנני". מהו הנני? הנני לכהונה הנני למלכות, זכה לכהונה זכה למלכות. זכה לכהונה מנין שנאמר (תהלים קי, ד): "נשבע ה' ולא ינחם אתה כהן לעולם על דברתי מלכי צדק" וזכה למלכות שנאמר (בראשית יד, ז): "אל עמק שוה הוא עמק המלך". ואף משה בקש לעשות כן שנאמר (שמות ג, ד): "ויאמר משה משה ויאמר הנני" הנני לכהונה הנני למלכות. אמר לו הקב"ה (משלי כה, ו): "אל תתהדר לפני מלך ובמקום גדולים אל תעמוד" (שמות ג, ה): "ויאמר אל תקרב הלוים" אין לך עסק בכהונה שנאמר (במדבר י, ז): "והזר הקרב יומת". אין לך עסק במלכות כענין שנאמר (ש"ב, ז, יח): "כי הביאתני עד הלוים".

אברהם אמר (בראשית טו, ד): "ה' א-להים מה תתן לי" א"ר לוי אמר לפניו רבש"ע אם מתבקש לי בדין שיהיו לי בנים תן לי ואם לאו ברחמים תתן לי אמר לו הקב"ה חייך בדין מתבקש לך (שם). ואף משה כך אמר "ה' א-להים אתה החילת". אם מתבקש בדין שאכנס לא"י אכנס ואם לאו אכנס ברחמים. אמר לו הקב"ה "אל תתהדר לפני מלך וגו'" "כי לא תגבור את הירדן הזה". .

9. ראה שיחות: "ט כסלו תשכ"ח. אחרון של פסח תשמ"ב. ליל ג' דחג הסוכות תשמ"ו. ליל י"ב סיון תשמ"ז. ועוד.

אותיות ד-ה. תכלית הבריאה - "דידה בתחתונים"

ד,ה) והנה אחרי שמבאר בהמאמר דעקר שכינה בתחלה בתחתונים היתה, ונס אחר כך המשיכה שוב משה (השביעי) לארץ דוקא, אומר הרבי הרי"צ:

ועקר גלוי אלקות והשראת השכינה בעולם עצמו, היה בבית המקדש, על ידי העבודה של בני ישראל (ומביא על זה הפסוק), דכתיב "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", שהשראת השכינה היא על ידי העשייה שלנו; הן עשית המשכן והמקדש בפשטו, והן עשית המשכן הרוחני על ידי עבודת ה'. וכפי שמאריך הרבי הרי"צ במאמר של שנת תש"י לבאר את פרטי עשית המשכן הרוחני, הן בעבודת הקרנות - התקרבות לאלקות, והן בעשית המשכן מעצי שטים - עבודה באפן של 'שמות דקדשה'.

וכפי שפרשו רבותינו זכרונם לברכה על פסוק זה: בתוכו לא נאמר בלשון יחיד, שפונתו רק על המשכן ובית המקדש - אלא בתוכם לשון רבים, שפונתו גם בתוך כל אחד ואחד מישראל, ב'מקדש הפרטי' שבקרבו של כל אחד מישראל, העושה בעבודתו מקדש לו ותבדד, ובו שורה השכינה.

וזהו, הענין של השראת השכינה על ידי העבודה שלנו, מתבטא (גם בן כמה שפתיב) "צדיקים יירשו ארץ וישכנו לעד עליה" - צדיקים יירשו ארץ שהוא גן עדן הנקרא בשם "ארץ", ולפי שבתחלת הבריאה ה"גן עדן" שהוא מקום השראת השכינה, היה למטה בארץ, ושם גם היה אדם הראשון לפני החטא (כפתיב "ויניחחו בגן עדן לעבדה ולשמרה").

וצדיקים אלה זוכים לשכר של גן עדן, מפני שהם משכינים (הינו ממשכיבים למטה את) בחינת שוכן עד מרום וקדוש שהיא דרגה גבוהה באלקות (הענין הזה דשוכן עד אינו מבאר בהמאמר, ומבואר הוא בלקוטי תורה על פי מאמר הזוהר שזו מדרגת הכתר, שהוא למעלה מכל הספירות), שיהיה בגלוי למטה, שזהו הענין של עשית המשכן - מקום להשראת השכינה בעולם הזה.

וזהו שנאמר על זמן מתן תורה ועשית המשכן "באתי לגני" ועל כך פריש המדרש - "לגנוני", שפונתו, שה' חזר ונבא למקום שתיה עקרו בתחלה, כיון דעקר שכינה בתחתונים היתה.

והענין הוא (באור הענין להבין מפני מה באמת היתה בתחלה עקר שכינה בתחתונים דוקא), מבאר הרבי הרי"צ במאמרו, דהנה תכלית הפונה בבריאת והשתלשלות כל העולמות, היא הענין דנתאונה הקדוש-ברוך-הוא להיות לו

מכל מקום אין זוה הנבלה שנאמר שנפלאות הוא, שהדבר נפלא ומרומם מאתנו ואינו שייך אלא ליחיד סגולה, כי אם על דרך שמבואר בתנא דבי אליהו (פרשה ט ופרשה כה) ומוכח ברא"ח (=דברי אלקים חיים, כנוי לתורת החסידות) שכל ישראל ואפלו עבד ואפלו שפחה יכולים להגיע להשראת רוח הקדש, וכל אחד ואחד מישראל חייב לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב, וממילא עלינו לעשות את העבודה הנדרשת מאתנו, בהיותנו בדור השביעי.

אלא שמכל מקום דארפמען ניט ויין גענארט ביי זיך, אין צורך להתפס לרמיה עצמות, וצריך לידע אשר במקום גדולים אל תעמד. וכל מעלת השביעי הוא שהוא שביעי לראשון, או ער קען דורכפיהרן, שהוא יכול להשלים את עבודת ושליוחות הראשון דאל תקרא ויקרא אלא ויקרא, העבודה להפיץ ולפרסם אלקות בעולם.

וזהו החביבות דהשביעי שהוא זוכה להיות הממשיך השכינה, ולא עוד אלא שממשיך עקר השכינה, את שרש האור, כמבאר באות א'. ועוד יותר שממשיך את השכינה עד למטה בארץ, בתחתונים, כמבאר באות ב'.

כעת עוסק הרבי בדור שלנו, הדור השביעי לרבותינו נשיאינו, החל מאדמו"ר הזקן:

והנה זה תובעים מכל אחד ואחד מאתנו דור השביעי, דכל השביעין חביבין, דעם היות שזה שאנחנו בדור השביעי הוא לא על פי בחירתנו ולא על ידי עבודתנו, ובכמה ענינים אפשר שלא כפי רצוננו, מכל מקום הנה כל השביעין חביבין, שנמצאים אנחנו בסוף זמן הגלות, המכונה בגמרא "עקבתא דמשיחא", ובזמן זה עצמו, אנו כבר ממש בסופו, בסיומא דעקבתא, והעבודה שלנו היא לגמר המשבת השכינה, ולא רק שכינה כי אם עקר שכינה, ובתחתונים דוקא.

קצוד: מעלתו של הדור השביעי, דורו של משה, היא לא מצד בחירתו ועבודתו או רצונו, אלא מעצם העבדה שהוא נבחר להיות השביעי - זה שממשיך ומשלים את עבודתו של הראשון, עבודתו של אברהם אינו שפרסם אלקות מתוך מסירות נפש וגרם לכך שגם העוברים והשבים יקראו בשם ה'.

וכך גם בדורנו, על כל אחד ואחת מאתנו, הנמצאים בדור השביעי, לפעל את העבודה המטלת עלינו, להמשיך את עבודת הדורות הראשונים, עד שנוכה להוריד בפעל ממש את עקר השכינה לעולם הזה התחתון, שזו תכלית הבריאה, כפי שיבאר באות הבאה.

יתברך דירה בתחתונים, בעולם הזה התחתון דוקא, על ידי העשייה שלנו, ומפני זה שרתה השכינה בתחלה דוקא בתחתונים, כיון ששם היא תכלית הבריאה בלה.

קצור: עקר השראת השכינה בעולם הוא על ידי העבודה שלנו, הן בכנית המושכן וכית המקדש בפשוטו, והן בכנית המקדש הרוחני שבתוך כל אחד ואחד. והסבה לכך שאנו ממישיכים את עקר השכינה למטה היא מכיון שזו תכלית הבריאה - "להיות לו יתברך דירה בתחתונים".

יום ה

קעת מבאר ומוכיח הרבי, על פי דברי רבותינו נשיאינו¹³, שאכן תכלית הבריאה היא בעולם הזה התחתון דוקא:

והנה רבנו הוקן מבאר בזה¹⁴ אשר תכלית השתלשלות העולמות וירידתם ממדרגה למדרגה, אינו בשביל עולמות העליונים עצמם, הואיל ולהם זו ירידה מאור פניו יתברך כפי שהיה לפני הבריאה, שהרי היה צריך לצמצם עצמו לצורך בריאת העולמות,

ואי אפשר לומר שהפונה והתכלית הוא בשביל הירידה, כמו למשל שאדם אינו משקיע כסף בשביל לקבל פחות ממה שהיה לו קדם לכן, כך אי אפשר לומר שתכלית בריאת העולמות היא בשביל ליצור מצב נמוך יותר מבחינה רוחנית ממה שהיה קדם לכן, ואפלו עולמות העליונים, שהם גבוהים מאוד מבחינה רוחנית ביחס אלינו, הרי שביחס לאור שהיה לפני הצמצום הם כבר בבחינת ירידה וצמצום.

ובפרט שהבריאה היתה מעצמותו ומהותו יתברך, ואם בן מטרת ותכלית הבריאה אינה בגלוי אלקי בלשהו, כפי שזה בעולמות העליונים, אלא אך ורק בהתגלות מהותו ועצמותו יתברך, והתגלות זו היא רק בעולם הזה התחתון, על ידי עשיית המושכן לו יתברך. וזהו פרוש דברי רבותינו זכרונם לברכה ש"נתאווה הקדוש ברוך הוא להיות לו דירה בתחתונים" דוקא. ובלשון הרבי:

אלא תכלית הוא עולם הזה התחתון, שבו עלה בראשנו יתברך להיות נחת רוח לפניו יתברך - בד אתפפיא סטרא אחרא ואתהפכא חשוכא לנהורא, כאשר מכופפים את הצד האחר, שאינו צד הקדשה, והופכים את החשך לאור. [=הכטוי 'אתפפיא' מסמל את ההתנגדות, כך שהרע נותר קיים אך מתכופף לגבי הטוב (על דרך עבודת הבינונים המדברת בתניא)]. ואלו 'אתהפכא' פרושו הפיכת הרע לטוב באופן מחלט (על דרך עבודת הצדיקים)¹⁵.

וכמו שמבאר הרבי הרי"צ בהמאמר, שכל העבודה הוא להפוך השמות דלעמת זה לשמות דקדשה (כפי שנביא באות ו), ועל ידי זה אומר הקדוש ברוך הוא "נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני",

ועל ידי זה דוקא ממישיכים שיהיה לו יתברך דירה בתחתונים,

וכמו שהירידה הרי האדם דר בה בכל עצמותו ומהותו ולא רק חלק ממנו, הנה כמו בן הוא בתחתונים שהם דירה לו יתברך, הפונה שממישיכים בעולם הזה התחתון לא רק גלויים אלקיים כי אם נמצא בהם עצמות אין-סוף ברוך הוא. וזהו תכלית בריאת והשתלשלות העולמות.

קצור: הסבה שעקר שכינה בתחתונים היתה (ולכן היא שבה לשרות כאן במושכן ובמקדש, וכן במקדש הפרטי שבכל אחד ואחד), היא מפני שתכלית הבריאה היא דוקא בעולם הזה התחתון ולא בעולמות העליונים - שכן גם עולמות העליונים משיגים רמה מצמצמת ונמוכה יחסית של גלוי אלקי מפני שהיה לפני הבריאה, ועוד שהבריאה היא בכוח העצמות, ואם בן, תכלית הבריאה היא דוקא בעולם הזה התחתון;

ולמרות שבדרגת הגלוי האלקי, העולם שלנו נמוך הרבה יותר מאשר העולמות העליונים, הרי זו התאווה והרצון האלקי שדוקא כאן אנו נעשה לו דירה, וכאן הוא יתגלה בכל עצמותו ומהותו (ועל זה נאמר "באתי לגני"), וזאת על ידי העבודה שלנו להפוך את החשך העולם לאור, וכפי שהרבי ממשך ומבאר באות הבאה.

יום ו

אות ו. הנהגת רבותינו נשיאינו באופן של ישויות דקדשה באהבת ישראל

והנהגת בסיום המאמר מבאר הרבי הרי"צ, אשר להיות כי מה שעקר שכינה בתחתונים, הנה עקר הגלוי מזה היה בבית המקדש כפי שבארנו, הנה וזהו הטעם שהמושכן היה מעצי שמים דוקא, דבר הרומז על העבודה הנדרשת כדי להמשיך את עקר השכינה למטה,

מפני שהפונה בבריאת העולם הוא להפוך השמות דלעמת זה, של הצד המנגד לקדשה, אוני דעם קאד פון - וכן את החיות של נפש הפהמית לשמות דקדשה¹⁶, וכמאמר רבותינו

16. שם, באות ה' של המאמר, נותן הרבי הרי"צ דוגמה לטעות העולם וכיצד יש להפוך אותה לקדושה:

"דישנם כמה דברים באדם שהוא נוהג ועושה כן ויילע אזוי טוט ועלעט (כיון שכך עושה העולם, ולא מצד ההגיון), והדברים האלה הם כמו חוק שבלתי מזויים אותו ממקומו לפי דכן הוא הנהגת העולם, וכמו בכמה עניני נימוס והדומה כו', הנה את זה צריכים להפכו אל הלמעלה מן הדעת בעבודה, וכמו על דרך משל זמני האכילה וזמני השינה, הנה מצד הרגש העולם הם קבועים

13. לשימות העניין. מומלץ ללומדו במקור, במאמר המלא.

14. תניא פל"ו.

15. ראה תניא פרק כז.

זכרונם-לברכה "אהניא ליה שמונתיה לסבא" - מספר בגמרא על רב שמואל בר רב יצחק שהיה רוקד עם הרסים בידו לכבוד החרון והפלה. זה היה נראה כמעשה שטות בין שהוא היה תלמיד חכם גדול ולכאורה לא היה ראוי לכבודו לרקוד כך, אך הוקא על ידי מעשה זה הוא זכה שאחר פטירתו ירד עמוד אש משמים והפריד בין מפתו ובין העם, להראות את גדל קדשתו. בין שהוא התנהג שלא כרגיל, הוא זכה לגלוי אלקות מיוחד. ועל כך אמר רבי יודא "הועילה השמות שלו, לאותו וקן". שזו נקראת 'שמות דקדשה' מפני שהיא עבודה ובטול שלמעלה מטעם ודעת, למעלה מהשכל ומגדר העבודה הרגיל והמקבל.

והנה כל הענינים שתבע מאתנו כבוד-קדשת מורי ורבינו אדמו"ר וכמו כן שאר הנשיאים - קנימו זה בעצמם, והוא על דרך דברי רבותינו זכרונם-לברכה על הפסוק "מגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל" - "מה שהוא הקדוש ברוך הוא עושה, הוא אומר לישראל לעשות ולשמר, וכן מה שהוא מצוה לישראל הוא עושה",

ועל דרך זה הוא פהוראות נשיאינו, וכדברי המדרש¹⁷ "צדיקים דומין לבוראם", שמה שתבעו מהמקשרים ושיכים אליהם, הנה הם בעצמם קנימו ועשו כן. ומה שגלו וספרו לנו שקנימו זה, הוא כדי שיהיה לנו יותר נקל לקנימם, בידענו שהם סללו עבורנו את הדרך ונותנים לנו את הפוח להנהיגה זו.

וכמו בהענין דאחבת ישראל שיש בזה כמה וכמה ספורים מפל אחד ואחד מהנשיאים כיצד עבדו עבודתם בענין זה באפן של למעלה מטעם ודעת, מבלי הבט על גדל מעלתם וקדשתם.

ולדגמא מכבוד-קדשת אדמו"ר תזקן שהפסיק בתפלתו ביום הכפורים והלך וקצין עצים ובשל מרק והאכיל בעצמו ליוולדת, מפני שלא היו אנשים שם בבית, ועצם הדבר שאדמו"ר תזקן הרגיש כמה שחסר לאותה אשה, בעצומה של תפלתו הנעלית, ביום הנעלה בשנה, זהו ענין שלמעלה מטעם ודעת¹⁸, וכן הוא בספורים הבאים.

מכבוד-קדשת אדמו"ר האמצעי, איך שנקנס אליו אברך

בעתים וזמנים, וגם כשצריך להתעסק במשא ומתן ומכל מקום הנה זמנים האלו על פי הרוב בלתי נזיזים ובלתי נידחים כלל ועיקר, וזמני הקביעות של תורה ותפילה הם נדחים ואין להם קבע, ויש שהם נדחים חס ושלום לגמרי (ואם כן זו בחינת 'שטות דקליפה' המכסה על אור הקדושה).

הנה האדם אשר נותן איוה חשבון לנפשו, האם יש איוה חכמה בהנהגה כזו, דמי הוא היודע עתו וזמנו, וכדאיאת במדרש רבה "אין אדם שליט לומר המתנינו לי עד שאעשה חשבונותי ועד שאצוה לביתי כו" ואיך יתן כל נפשו על דבר שאין בו ממש כלל, ועל העיקר מה שהיתה הכוונה בירידת נשמות למטה הוא שוכח לגמרי!?, והוא רק מצד הרוח שטות שמכסה על האמת,

הנה זאת תהיה עבודתו הפוך שטות זה דעולם, ויעמוד על נפשו ויקבע לו עתים לתורה (גם כש"העולם אומר" שבזמן זה יש לעשות דברים אחרים...), ואז הנה ושכנתי בתוכם, שיאר לו גילוי אור אלקי בנפשו...".

17. רות רבה, סז, ת.

18. שיחת י"ט כסלו תשד"מ.

אחד ליחידות והתאונן על הענינים שאברכים מתאוננים עליהם. וגלה אדמו"ר האמצעי את זרועו, הפשיל את שריוולו, ואמר לו הלא תראה שצפד עזרי על עצמי גוי, שזה פגע בכריאותו, וכל זה הוא מהחטאות נעורים שלך.

אשר מוכן הפלאת ורוממות מעלת כבוד-קדשת אדמו"ר האמצעי בכלל, ובפרט מאלו השיכים לענינים כאלו, ומכל מקום היה ההתקשרות עמהם כל כך עד שמצד הענינים שלהם שהיו שלא בדבעי למתני - שלא כפי הדרוש, זה פעל עליו חלישות הכריאות ביותר, עד שצפד עזרו על עצמו.

מכבוד-קדשת אדמו"ר הצמח-צדק, איך שהלך קדם התפלה ללות גמ"ח לאיש פשוט שהיה נוגע לו בפרנסתו ובכך הקדים דאגה לגשמיותו של יהודי אחר, לעסוקיו הרוחניים והנעלים.

מכבוד-קדשת אדמו"ר מהר"ש, שפעם נסע ביחוד מקוהארט לפריז ונפגש שם עם אברך אחד שהתדרדר ברוחניות וישב עם גויים למשחק קלפים ושתה עמם ואמר לו: יונגערמאן - אברך, יין נסך איו - זה מטמטם המוח והלב, ויי א איד - היה (תנהג כ)יהודי. והלך האברך לביתו, ולא שקמ עד שבא לכבוד-קדשת אדמו"ר מהר"ש, תור בתשובה ויצאה ממנו משפחת יראים וחרדים.

אשר ידוע שאצל כבוד-קדשת אדמו"ר מהר"ש היה הזמן יקר במאד, עד שגם אמירת החסידות היה בקצור, ובזמנים ידועים הנה בשעה השמינית בפקר היה כבר אחרי התפלה, ובכל זאת נסע נסיעה רחוקה ושהה שם משך זמן בשביל אברך שהיה במצב כזה כו'.

מכבוד-קדשת אדמו"ר הר"ש ב נשמתו ערן בתחלת נשיאותו, אשר גורו אז גזרה חדשה והיה צריך לנסע על דבר זה למוסקבה. ואמר לו אחיו הגדול הר"א, רבי זלמן אהרן נשמתו ערן, "הזמן יקר אצלך ואין אתה יודע היטב שפת המדינה (הרו"א היה מלמד בשפות) וגם אתה צריך לחפש הפרות - מפרים/קשרים, ולכן אסע בענין זה כפי הוראותיך". אבל כבוד-קדשת אדמו"ר נשמתו ערן לא הסכים על זה ונסע בעצמו והצלית.

וכן ישנם כמה ספורים מכבוד-קדשת מורי ורבינו אדמו"ר אודות השתדלותו לעשות טובה ואפלו לאיש פרטי, ברוחניות או בגשמיות. והניח את עצמו על זה, לא רק הגשמיות שלו כי אם גם הרוחניות שלו, אף שזה - האדם שהיה מטיב עמו הנה לא זו בלבד שלא היה כלל פסוג של חבד בתורה ומצות אלא שהיה שלא בערכו כלל.

קצוד: המושכן, מקום השראת השכינה, נעשה מעצי שטים הרומזים לענין של שטות. וכך, גם עלינו לעבד את ה' באופן של 'שטות דקדשה', וכך להפך את חשך העולם לאור, עד שעולם הזה התחתון יהיה דירה ומשכן להשראת השכינה (וכדברי הזוהר שדוקא על ידי העבודה של 'אתכפיא סטרא אחרא', מתגלה כבודו של ה' בכל העולמות).

על העבודה באופן של 'שטות', למעלה מטעם ודעת, אנו מקבלים כוח מרבותינו גשיאנו שעברו בעצמם באופן כזה, וכפי שהרבי מביא במאמר דגמה מכל אחד מהרביים שנהגו באהבת ישראל, ללא חשבונות, למעלה מטעם ודעת, וכך כללנו לנו את הדרך.

יום ז

אות ז. המשכת האור שבבחינת 'הסתלקות'

ז) והנה על ידי אתכפיא ואתהפכא - הכיפוף וההפיכה של השטות דקלפה לשטות דקדשה, על ידי זה ממלאים פונת הבריאה, שהיא להיות לו יתברך דירה בתחתונים כאמור, והנה זה שעל ידי העבודה של אתכפיא ואתהפכא נעשית דירה בתחתונים, באתי לגני, הוא במדרגה עוד יותר נעלית מקדם החטא שגם אז היה עקר שכינה בעולם הזה התחתון.

דכמו בסותר בנין הקודם על מנת לבנות חדש, חרי פשיטא - ההיגיון הפשוט אומר שבנין החדש צריך להיות במדרגה יותר נעלית מבנין הקודם כיון שאחרת אין סבה לסתור את הבנין הקודם, כמו כן מברח לומר שעל ידי העבודה של אתכפיא ואתהפכא נעשית דירה במדרגה יותר נעלית מאשר קדם החטא, כיון שהאפשרות שתהיה בכלל וידה על ידי החטא, היא לצרף עליה גדולה יותר¹⁹,

וכמבואר בהמאמר של שנת תש"י דעל ידי דאתכפיא סטרא אחרא אסתלק יקרא דקדשא בריהו הוא בכלהו עלמין, שעל ידי העבודה של 'אתכפיא' והגברת הטוב על הרע, מתגלה כבודו של הקדוש ברוך הוא בכל העולמות, כדברי הזוהר, ועל כך מבאר שם הרבי הר"צ שהאור שנמשך ומתגלה בכל העולמות הינו - זהו האור שהוא בכלהו עלמין בשוה, אור אלקי שבדרך כלל מרום מהעולמות ואינו בערך אליהם כלל, עד שכל העולמות, העליונים והתחתונים, נחשבים בשוים בינם לבין עצמם ובטלים ביחס אליו. [כמו חכם מאוד גדול, שחכמתו היא שלא בערך לשאר האנשים, עד שבחם אליו לא נכר ההבדל בין יתר האנשים מי מהם חכם יותר ומי חכם פחות.] וזו מדרגה גבוהה יותר מהאור שהאיר בתחלת הבריאה, קדם החטא (והיא העליה שאחרי הירידה).

ואף שהלשון בהמאמר הוא אור הסוכב כל עלמין, מכל מקום אי אפשר לומר שהכונה הוא שנמשך רק אור שהוא בגדר העולמות אלא שהוא סוכב ומקיף עליהם, שאם בן זהו אור נחות יותר ממדרגת עקר שכינה, אודותיה נאמר "באתי לגני", כנזכר לעיל סעיף א, אלא הכונה שנמשך אור נעלה שאינו בגדר עולמות כלל, כנזכר לעיל שם.

ולכן קורא הזוהר לגלוי אור זה בשם אסתלק, והרי פונתו לומר שעל ידי העבודה של 'אתכפיא' האור הזה נמשך ומתפשט ומתגלה בכל העולמות, ומדוע מכנה זאת בשם 'הסתלקות' שמשמעותה לכאורה סלוק והעדר האור? אלא כונת הדברים היא שהאור שהוא בדרך כלל מרום ובבחינת 'הסתלקות' מהעולמות, כיון שהם אינם משיגים אותו והוא אינו בערך אליהם כלל - הנה על ידי העבודה של 'אתכפיא' אנו זוכים להמשיך ולגלות בעולמות, ובפרט בעולם הזה התחתון, גם את האור האלקי הנעלה הזה.

קצוד: על ידי העבודה של 'אתכפיא' אנו ממשכים בעולם אור נעלה יותר מזה שהיה קדם החטא, וזהו האור שבדרך כלל נמצא בבחינת סלוק ורוממות מהעולמות, ועתה הוא שב ומתגלה בהם.

כיון שמאמר זה נאמר ביום ההלואא הראשון להסתלקותו של הרבי הר"צ, עובר הרבי להקיש בין ענין האור שבבחינת הסתלקות, לענין סלוקן של צדיקים:

ולכן גם פטירת צדיקים נקראת בשם הסתלקות, כי הסתלקות הוא גלוי אור נעלה ביותר המתגלה בעת סלוקן של צדיקים. והנה יש ב' אגרות באגרת הקדש בספר התניא שמבארים ענין ההסתלקות. ובאגרת חב' ענין ההסתלקות מבואר שם בענין מעלתה של פרה אדמה, הנקראת פרת חטאת. דהענינים - יתר הקרבנות הנעשים בפנים בתוך המשכן ובית המקדש אין יכולים לטהר אדם שנמא בממאה החמורה ביותר שהיא 'טמאת מת', ואם בן אין בכוחם לזכך ולברר ג' קלפות הטמאות, כי אם ענין הנעשה בחוץ דוקא, פרה הנעשית בחוץ, רק לה יש את הכוח לטהר אדם מממאה זו. ולזה מדמין מיתתם של צדיקים שמכפרת על עם ישראל, ולכן התורה מסמיכה את מצות פרה אדמה לספור על הסתלקותה של מרים הנביאה, כמובא באגרת הקדש שם.

והנה עתה אין פרה אדמה, כי מפני חטאינו היה צריך להיות דוקא גלוינו מארצנו, אבל ארע סלוקן של צדיקים לכפר בעדנו.

והנה בענין סלוקן של צדיקים יש בזה ב' מאמרי רבותינו זכרונם לברכה: א. שקולה מיתתן של צדיקים בשרפת בית אלקרנו, שאף חרן זה נועד לכפר על ישראל, כמאמר

19. כמבואר באריכות במאמר 'באתי לגני' תשל"א.

רבותינו זכרונם לברכה²⁰ שה' שפך בכיכול את חמתו וכעסו על עצים ואבנים ולא על עם ישראל.

ב. קשה סלוקן של צדיקים יותר מתרפן בית המקדש.

אשר על ידי כל זה – שלשת המצבים של: שרפת הפרה, סלוקן של צדיקים וחרפן בית המקדש, הם ירידה לצרף עליה, לצרף גלוי אור גבוה ונעלה יותר, באפן של אסתלק יקרא דרדשא ברוד-הוא.

ופרוש ענין הסתלקות פרוש כל הרביים כבוד-קדשת אדמו"ר הזקן, כבוד-קדשת אדמו"ר האמצעי, כבוד-קדשת אדמו"ר הצמח-צדק, כבוד-קדשת אדמו"ר מהר"ש, כבוד-קדשת אדמו"ר נשמתו ערן וכבוד-קדשת מורי וחמי אדמו"ר, שאין הפונה בפרוש תבת הסתלקות שהוא עליה למעלה חס ושלום, כי אם הפונה כאמור, שהוא נמצא למטה אלא שהוא בבחינת רוממות.

וזה תובעים מאתנו, דור השביעי לכבוד-קדשת אדמו"ר הזקן, וכל השביעין חביבין, או הגם אז מ'האט דאס ניט פארדינט און ניט אויסגעהארעוועט – שלא הרוחנו זאת על ידי עמל ויגיעה, מפל מקום כל השביעין חביבין והעבודה דדור השביעי הוא להמשיך השבינה למטה ממש. להפך השמות דנפש הבהמית, אשר ידע אינש בנפשיה אז ער האט דאס, און דעם קאך פון נפש הבהמית וואס ער האט דאס און אפשר אמאל נאך נידעריקער – שאדם ידע בעצמו שיש בו את השמות, החיות וההתלהבות של נפש הבהמית, ולפעמים עוד למטה מכה, לעשות מזה ולהפך את זה לשמות דקדשה.

קצוד: הענין של סלוקן של צדיקים, השקול לשרפת הפרה, וקשה כחרפן בית המקדש ועוד יותר מכה, הוא כדי להביא גלוי של האור שבבחינת סלוק ורוממות.

העבודה שלנו, הדור השביעי לאדמו"ר הזקן, היא להמשיך אור זה למטה בעולמות, על ידי הפיכת השמות של הנפש הבהמית שבכל אחד לקדשה.

יום ח

אות ח. עבודתו של הדור השביעי

ח) וזהו ענין צדיקא דאתפטר – סלוקן של הצדיק, דאף שפבר היו קדם לכן במה העלמות והסתרים וכמה קשיות וענינים בלתי מובנים בשכל האנושי, הנה כל זה לא הספיק. ובכדי שיהיה אסתלק יקרא דרדשא ברוד-הוא בכלהו

עלמין, היה גם כן ענין סלוקן של צדיקים, שזה קשה לא רק כחרפן כי אם יותר מהחרפן.

ותכלית הפונה בזה הוא שעל ידי זה יהיה אסתלק יקרא דרדשא ברוד-הוא.

וזה תובעים מפל אחד מאתנו שידעו אז מ'נעפינט זיך אין – שאנו נמצאים בדור השביעי, שכל מעלת השביעי הוא שהוא שביעי לראשון, שהנהגת הראשון היה כאמור שלא חפש לעצמו בלום ואפלו לא את המעלה של מסירת נפש. כי ידע שכל ענינו הוא לפרסם אלקות בעולם, כמו שכתוב ויקרא שם בשם הוי' אל עולם.

ודגמת הנהגת אברהם אבינו שהוא – געקומען אין אזעלבע ערטרער וואס מ'האט דארטן ניט געוואוסט פון ג'מליכקייט, ניט געוואוסט פון אידישקייט און ניט געוואוסט אפלו פון אלה בית – הגיע למקומות פאלה שלא ידעו מאלקות, לא ידעו מיהדות ולא ידעו אפלו מאלף-בית,

און ויענדיק דארטן האט מען זיך אפגיליינט אן א זייט, ובהיותו שם, הגיע עצמו הצדה, און אל תקרא ויקרא אלא ויקריא, והקריא אלקות בפי כל העוברים ושבים, עד שפעל שהם עצמם יכריזו ויפרסמו אלקות לאחרים, כדשת חכמינו זכרונם לברכה שהזכרנו בתחלת המאמר, שהוא לא רק 'קרא' בעצמו בשם ה' ופרסם את האמונה בה', אלא גם 'הקריא' – גרם לאחרים לקרא ולפרסם אלקות בעולם.

וידוע שבתלמוד במדרת – פאחת מהמדות בהן נדרשת התורה, באפן של אל תקרא, שהי תקריאות קימות, כלומר שיש כאן שני סוגי למוד: גם הענין בפשוטו כפי שהוא כתוב בתורה (ה'בתיב'), וגם הענין כפי שאנו קוראים ודרשים אותו (ה'קרי').

וגם בזה קד גם בענין שלנו, הרי מפרש בתורה שבכתב שקדם כל היתה העבודה של אברהם אבינו באפן של ויקרא, לקרא ולפרסם אלקות בעצמו.

אך מפל מקום צריך לידע אז אויב ער וויל אים זאל איינגיין דער ויקרא, מיו זיין דער ויקריא, שאם הוא רוצה להצליח בעבודתו 'לקרא' בשם ה', מכרחת להיות גם העבודה של ויקריא.

דארפסטו זעהן אז יענער זאל ניט נאר וויסן נאר אויך אויסרופען – עליך לודא שהזולת לא רק ידע, אלא גם יקרא ויפרסם.

הגם אז כיו איצט האט יענער ניט געוואוסט פון נאדניט, אבער איצט דארפסטו זעהן אז ער זאל שרייען א-ל עולם, שלמות שער עתה לא היה לו כל משג, עליך לודא שהוא יצעק ויכריז "א-ל עולם".

20. איכה רבה, ד.

ובזה עצמו הדייק הוא בלשון הפתוב: ניט - לא א-ל העולם, הינו שאם היה פתוב כך, היינו יכולים להבין שאלקות הוא ענין בפני עצמו ועולם ענין בפני עצמו, אלא שאלקות מושל ושולט על העולם,

כי אם צרוף המלים "א-ל עולם" (ללא האות ה') מכטא שעולם ואלקות הוא בלא חד זה הכל דבר אחד ומאחד. כלומר, אברהם אבינו השריש באנשים לא רק את האמונה בכך שה' קים ומנהיג את העולם, אלא גם באחרות ה' - בכך שאין בעולם דבר שנפרד ממציאותו של הקדוש ברוך הוא, אלא הכל הוא מציאות אלקית אחת גדולה (כמבאר באריכות ב'שער היחוד והאמונה' בספר התניא).

קצוד: עבודתנו בדור השביעי היא להוריד את השכינה למטה, על ידי ההליכה בדרך של 'הראשון' - אברהם אבינו, שלא רק 'קרא' ופרסם בעצמו את שם ה', אלא 'הקריא' וגרם למשפעים שלו לא רק להאמין בה' אלא גם לפרסם בעצמם את שם ה' לאחרים.

וזאת לא רק באפן כזה שהם מאמינים שה' מנהיג את העולם, אך העולם הוא מציאות עצמאית ונפרדת, אלא להאמין ולפרסם את אחרות ה' - שהעולם ואלקות הם דבר אחד ממש.

יום ט

אות ט. לנו נתנו הכוחות לפעל את תכלית הבריאה בגאולה השלמה

ט) ואף כי מי הוא זה ואיזהו אשר ערב לבו לאמר, אעבד עבודת אברהם אבינו?

מכל מקום אפס קצהו א. שיף לכל אחד ואחד. ב. ומחייב בזה. ג. ונתנו לו הכחות על זה - על ידי ההנהגה שהראנו הראשון ברוחיהם של רבותינו נשיאינו, אדמו"ר הקו, וממנו ואילך כל רבותינו נשיאינו עד, ועד בכלל, ההנהגה שהראנו כבוד-קדשת מורי ורמי אדמו"ר, שהם סללו את הדרך ונתנו לנו כחות על זה.

וזהו גופא - זה עצמו הוא ענין החיכות בדרך השביעי - שפמה כחות נתנו ונתגלו בשבילנו במהלך הדורות שקרמו לנו.

ועל ידי העבודה באפן כזה - הנהגה באפן של 'שמות דקדשה' ופרסום אחרות ה' בעולם ימשך עקר שכינה למטה בעולם

הזה הנשמי והחמרי, ויהיה גלוי האור האלקי עוד במדרגה נעלית יותר גם מקדם החטא כמו שבארנו קדם, וכמו שפתוב במשיח "ונשא מאד" ומבאר על כך שמעלתו של משיח תהיה יותר מאדם הראשון ואפלו כמו שהיה קדם החטא.

וכבוד-קדשת מורי ורמי אדמו"ר אשר את חלינו הוא נשא ומכאבינו סבלם, והוא מהלל מפשעינו מדכא מעונותינו, תרי בשם שראה בצרתנו, הנה במהרה בלינו ובעגלא דידן ונאל צאן מרעיתו מגלות הרוחני וגלות הנשמי גם יחדו, ונעמידנו בקרן אורה.

אבל כל זה הוא עדין רק גלויים, ועוד יותר - העקר הוא שיקשר ויאחד אותנו במהות ועצמות אין-סוף ברוך הוא.

וזהו פנימיות הפונה הטמונה בשרש של ירידת והשתלשלות העולמות וענין - עצם האפשרות של החטא ותקונו, וענין סלוקן של צדיקים - שעל ידי כל זה יהיה אסתלק יקרא דקדשא ברוך הוא.

ובשיוציאנו מהגלות ביד רמה ולכל בני ישראל יהיה אור במושבותם יהיה אז ישיר משה ובני ישראל גו' הו' ימלך לעולם ועד, (וכמו שהוא בנפח התפלה) וגם בלשון תרגום המורה על הירידה וההמשכה בתוך גרמי העולם - הו' מלכותה קאם לעלם ולעלמי עלמיא. ומסימים והיה הו' למלך וגו' הו' אחד ושמו אחד, שלא יהיה חלוק בין הו' ושמו המורה על דרגת הגלוי וההתפשטות,

שכל זה נעשה על ידי סלוקן של צדיקים, שקשה יותר גם מתרפן בית המקדש.

וכיון אז מ'איו שוין די אלע ענינים דורכגענאנגען - שפכר עברנו את כל ענינים אלה, הנה עכשו אין הדבר תלוי אלא בנו - דור השביעי, להוריד את השכינה בפעל למטה, על ידי העבודה הנזכרת לעיל.

ונזכה ועיהן זיד מי'אין רבי'ן דא למטה אין א גוף להתראות עם הרבי כאן למטה בגוף ולמטה מעשרה טפחים, והוא ונאלנו.

קצוד: לכל אחד מאתנו נתנו הכוחות על עבודה זו, מרבותינו נשיאינו שסללו לנו את הדרך, וזו החיכות המיוחדת שלנו, הדור השביעי. ועל ידי עבודתנו נמשיך עקר השכינה למטה, ועד היחוד בעצמות אור אין סוף ברוך הוא, שזו התכלית של כל הבריאה בלה. ואין הדבר תלוי אלא בנו.

למוד הורים וילדים

נשמתא דאורייתא

השיב לב
אבות על ידי בנים (ע"ד)

שבוע א:

מספר גליון
349

אהבה למעלה מטעם ודעת

מקביל את שבועת הדורות של אדמו"רי חב"ד לשבועת הצדיקים שהורידו את השכינה משבועת הרקיעים. והדור שלנו הוא דור השביעי ותפקידו להוריד את השכינה למטה בארץ!

נקרא זאת בלשונו הקדוש של הרבי:

"והנה זה תובעים מכל אחד ואחד מאתנו דור השביעי, דכל השביעין חביבין, דעם היות שזה שאנחנו בדור השביעי הוא לא על פי בחירתנו ולא על ידי עבודתנו, ובכמה ענינים אפשר שלא כפי רצוננו, מכל מקום הנה כל השביעין חביבין, שנמצאים איתנו בעקבתא דמשיחא, בסיומא דעקבתא, והעבודה - לגמר המשכת השכינה, ולא רק שכינה כי אם עקר שכינה, ובתחתונים דוקא".

ילד/ילדה: איך עושים את זה? איך ילד קטן יכול "להוריד את השכינה למטה בארץ"?!

אבא/אמא: שאלה מצינת. זה בדיוק הנושא המרכזי שהרבי מבאר במאמר. שהשראת השכינה בארץ היתה בבית המקדש שהיה בנוי מעצי שטים.

ילד/ילדה: ומה זה קשור אלינו? מה, אנחנו צריכים לכתר עצי שטים?!...

אבא/אמא: לא סימתי את ההסבר. הרבי מבאר כי "שטים" הוא מלשון נטיה. למעלה מטעם ודעת. כאשר יהודי כופה את עצמו ועובד את השם מעבר לטבע שלו - הוא 'מוריד' את השכינה למטה.

נקרא בלשונו של הרבי:

"מה שעקר שכינה בתחתונים, הנה עקר הגלוי מזה הנה בבית המקדש, הנה זהו הטעם שהמשכן היה מעצי שטים דוקא, מפני שהכונה הוא לחפד השמות דלעמת זה ואת חלהט והחמימות של נפש הבהמית [דעם קאך פון נפש הבהמית]" לשמות דקדשה, ובמאמר רבותינו זכרונם לברכה: אהניא ליה שמוותיה לסבא, עבודה ובטול שלמעלה מטעם ודעת".

ילד/ילדה: יש אולי דגמאות של עבודת השם "למעלה מטעם ודעת", כדי שאבין למה הכוונה?

אבא/אמא: הרבי בעצמו מביא במאמר דגמאות של

אבא/אמא: היום נלמד יחד את הנקדה של מאמר 'קבלת הנשיאות' ביו"ד שבט תשי"א. הרבי פתח את המאמר בענין, שכאשר הקדוש ברוך הוא ברא את העולם, עקר שכינתו היתה כאן למטה, בעולם הזה! לאחר מכן הסתלקה השכינה לרקיעי השמים, ובעת מתן תורה שב הקדוש ברוך הוא לשכן בעולם הזה, ועל כך נאמר "באתי לגני...".

בלשון הרבי:

כותב כבוד קדשת מורי וחמי אדמו"ר, במאמרו ליום הסתלקותו, יו"ד שבט השי"ת:

"באתי לגני אחתי בלה, ואיתא במדרש רבה (במקומו) לגן אין בתיב פאן אלא לגני, לגנוני, למקום שהיה עקרי בתחלה, דעקר שכינה בתחתונים היתה...".

ילד/ילדה: מה קרה מאז? מדוע הסתלקה השכינה לאחר הבריאה?

אבא/אמא: זה בגלל שבעה חטאים שעשו בני האדם לאחר הבריאה (חטא עץ הדעת, חטא קין ואנוש וכו'). כידוע, כל חטא גורם לשכינה שתסתלק מהעולם. ושבועת החטאים גרמו לשכינה שתסתלק למעלה עד לרקיע השביעי.

ילד/ילדה: אז איך לפתע ירדה השכינה בחזרה לארץ במתן תורה?!

אבא/אמא: שאלה טובה! המדרש אומר כי שבועת הצדיקים שעמדו החל מאברהם אבינו, יצחק, יעקב וכו'. הורידו את השכינה משבועת הרקיעים עד לארץ.

ילד/ילדה: הבנתי! הצדיק השביעי שהוא משה - הוריד את השכינה להר סיני במתן תורה!...

אבא/אמא: נכון מאוד. אבל המענין הוא שהרבי, במאמר,

1. הגמרא מספרת על רבי יהודה בר אילעי שהיה רוקד לפני הפלה עם שלושה חסידים, ורבי צוחקים עליו כי הוא מבזה את החכמים. כשנפטר, היה עמוד אש (שמסמל את הקדשה והשראת השכינה) ליד מטתו. ואז אמרו: "אהניא ליה שמוותיה לסבא", כלומר הועלה לו השמות, שבמנהגו זה.

ספורי רבותינו נשיאינו במאמר הרבי

כבוד קדשת אדמו"ר הזקן:

"הפסיק בתפלתו והלך וקצין עצים ובשל מרק והאכיל בעצמו ליולדת, מפני שלא היו אנשים שם בבית".

כבוד קדשת אדמו"ר האמצעי:

"נכנס אליו אחד ליחידות והתאונן על הענינים שאברכים מתאוננים עליהם. ונלה אדמו"ר האמצעי את ורועו ואמר לו הלא תראה שצפר עזרי על עצמי גו' וכל זה הוא מהחטאות נעורים שלך".

כבוד קדשת אדמו"ר הצמח צדק:

"הלך קדם התפלה ללות גמ"ח לאיש פשוט שהיה נוגע לו בפרנסתו".

כבוד קדשת אדמו"ר מהר"ש:

"פעם נסע ביחוד מקוהארט לפריז ונפגש שם עם אברך אחד ואמר לו: יונגערמאן יין נסך איז מטמטם המוח והלב, ויי א איד (=אברך יין נסך מטמטם את המוח והלב, היה יהודי). והלך האברך לביתו, ולא שקט עד שבא לכבוד קדשת אדמו"ר מהר"ש, תור בתשובה ויצאה ממנו משפחת יראים וחרדים".

כבוד קדשת אדמו"ר הרש"ב נשמתו ערן:

"בתחלת נשואותו, אשר גורו אז גורה חדשה והיה צריך לנסע על דבר זה למוסקבה. ואמר לו אחיו הגדול הרז"א נשמתו ערן, הזמן יקר אצלך ואין אתה יודע היטב שפת המדינה (הרז"א היה מלמד בשפות) וגם אנה צריך לחפש הפרות, ולכן אסע בענין זה כפי הוראותיך. אבל כבוד קדשת אדמו"ר נשמתו ערן לא הסכים על זה ונסע בעצמו והצליח".

כבוד קדשת אדמו"ר הר"י צ:

"וכן ישנם כמה ספורים מכבוד קדשת מורי וחמי אדמו"ר אורות השתדלותו לעשות טובה ואפלו לאיש פרטי, ברוחניות או בגשמיות. והניח את עצמו על זה, לא רק הגשמיות שלו כי אם גם הרוחניות שלו, אף שזה שהיה

עבודת השם באופן של 'שטות דקדושה' מכל אחד מהרביים (ראה בנספח).

ילד/ילדה: שמתי לב שכל הספורים מדברים על אהבת ישראל. סימן שזו עבודה מרכזית של הדור שלנו!

אבא/אמא: אכן. ויותר מזה. בכל ספור מדגשת גם ה'מסירות נפש' של הרביים שותרו על ענינים נפלאים שלהם בשביל לעזר ליהודי פשוט. ממש 'שטות דקדושה'.

ילד/ילדה: זה מחבר אותי לעבודה של השלוחים, שהולכים לכל מיני מקומות כדי לחבר יהודים להשם. זו ממש "הורדת השכינה למטה" וגם "מסירות נפש" על אהבת ישראל!

אבא/אמא: חבור מעלה! בעצם, בזה אנו ממשיכים את עבודתו של הצדיק הראשון אברהם אבינו (ואדמו"ר הזקן). כפי שהרבי אומר במאמר:

"וזה תובעים מכל אחד מאתנו שידעו שאנו נמצאים [או מ'נעפינט זיך אין'] בדרך השביעי, שכל מעלת השביעי הוא שהוא שביעי לראשון, שהנהגת הראשון היה שלא חפש לעצמו כלום ואפלו לא מסירות נפש. כי ידע שכל ענינו הוא כמו שפתוב ויקרא שם בשם הוי' אל עולם. ודגמת הנהגת אברהם אבינו שהוא הגיע למקומות כאלו ששם לא ידעו מאלקות לא ידעו מיחדות ולא ידעו אפלו אלף-בית ובהיותו שם הוא הניח את עצמו בצד [נעקומען אין אזעלבע ערטער וואס מ'האט דארטן ניט געוואוסט פון גטליכקייט, ניט געוואוסט פון אידישקייט און ניט געוואוסט אפלו פון אלף-בית און וייענדיק דארטן האט מען זיך אפגילייגט אן א זייט"] ואל תקרא ויקרא אלא ויקריא".

כלומר, עבודתנו אינה להראות לכלם שאנו מאמינים ('לקרא בשם השם'). אלא ללמד אותם להאמין בעצמם ('להקריא') בשם השם אל עולם.

ילד/ילדה: כאשר נצליח להוריד את השכינה למטה בארץ? ובוא משיח?

אבא/אמא: בדיוק כך. הרבי סים את המאמר בהתרגשות גדולה ואמר:

"הנה עכשו אין הדבר תלוי אלא בנו - דור השביעי. ונוכה זעהו זיך מיט'ן רבי'ן דא למטה אין א גוף [וננוכה להתראות עם הרבי פה למטה בגוף] ולמטה מעשרה מ'פחים, והוא ינאלנו.

2. אשר ידוע שאצל כבוד קדשת אדמו"ר מהר"ש היה הזמן יקר במאוד. עד שגם אמירת החסידות היה בקצור, ובזמנים ידועים הנה בשעה השמינית בבקר היה כבר אחרי התפלה, ובכל זאת נסע נסיעה רחוקה ושהה שם משך זמן בשביל אברך כו'.

מטיב עמו הנה לא זו בלבד שלא היה כלל בסוג של חברך בתורה ומצות אלא שהיה שלא בערבו כלל"...

(מעובד ע"פ באתי לגני תשי"א)

צין החלטה טובה בענין אהבת ישראל שקבלת לכבוד יו"ד שבת:

שבוע ב:

שטות דקדשה

ה'גן' של השם

אבא/אמא: במאמרו של הרבי הרי"צ הוא מסביר, על פי המדרש, שהפסוק משיר השירים "באתי לגני אחתי כלה" מדבר על מתן תורה (הדור השביעי מאברהם אבינו) שאז ירדה השכינה חזרה לעולם הזה החמרי, שהוא בעצם 'גנו' - המקום העקרי של הקדוש ברוך הוא.

מדוע כאן הוא המקום העקרי? בין שתכלית בריאת העולם מלכתחלה הייתה כדי שתשרה בו השכינה, וכך גם לפני חטא עץ הדעת שרתה השכינה בעולם.

החטאים גרמו לסלוק השכינה מהעולם ואלו הזכויות של שבעת הדורות מאברהם אבינו ועד משה רבנו החזירו את השכינה לעולם, במתן תורה.

'שטות' של קדשה

ילד/ילדה: היכן שרתה השכינה שיורדה לעולם בעת מתן תורה? במשכן ולאחר מכן בבית המקדש.

הרבי הרי"צ מסביר את משמעותה של העבודה במשכן ובבית המקדש - את עבודה זו אנו צריכים לעשות גם כיום, בבית המקדש הפדטי, שבלבו של כל יהודי, כדי שתשרה בו השכינה:

עבודת הקרבנות - מסמלת אצל האדם את ההתקרבות האישית להשם, על ידי 'הקרבת' הנפש הבחמית, שלא תעסק בחמריות אלא באהבת השם.

המשכן היה עשוי מ"עצי שטים" - 'שטה' זה גם מלשון 'שטות'. הנפש הבהמית מנסה לשטות באדם ולהשכיח ממנו את אהבת השם שקיימת בנפש האלקית. היא סוחפת אותו להתלהב מהחמריות, מאכל, ממשחק ומטיול, ולא להתרגש מקיום מצוה, מתפלה, או מלמוד תורה.

כדי לבנות את המשכן האישי שלנו, עלינו להשתמש ב'שטות' של קדשה - לא להתחשב במה שאנשים בעולם רגילים לעשות, אלא לדבק בקיום התורה והמצוות מתוך התלהבות גדולה, כמספר בגמרא על רב שמואל בר רב יצחק שהיה רוקד עם הדסים בידו לכבוד הקתן והפלה. זה היה נראה כמעשה שטות, כיון שהוא היה תלמיד חכם גדול וזה לא היה ראוי לכבודו לרקד כך... אך דוקא בזכות מעשה זה, הוא זכה שאחר פטירתו ירד 'עמוד אש' משמים והפריד בין מטתו ובין העם, להראות את גדל קדשתו. כיון שהוא התנהג שלא כרגיל, הוא זכה לגלוי אלקות מיוחד. כאשר אנו גם נוהגים כך - ב'שטות דקדשה' - אנו זוכים להוריד את השכינה למטה.

עבודה אישית

אבא/אמא: מה זה אומר? איך עושים את זה? מסביר הרבי הרי"צ:

וזהו "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" בתוך כל אחד ואחד,

התורה לא אומרת "ושכנתי בתוכו" - של המשכן, אלא "ושכנתי בתוכם" - בתוך כל יהודי שעושה בלב שלו משכן להשם.

איך עושים את זה?

וזה בא על ידי עבודת האדם בעבודת הברורים שלו, שפועל לאהפקא חשוכא לנהורא, וחינו להפך את הלמטה מן הדעת דעולם, שיהיה מזה למעלה מן הדעת,

כמו שהמשכן נבנה מ"עצי שטים", כך גם המשכן שבלב שלנו נבנה מהפיכה של השטות של העולם, לשטות דקדשה.

"השטות של העולם"

ילד/ילדה:

דישנם במה דברים באדם שהוא נוהג ועושה בן וויילע אזוי מוט וועלמ (כי כך נוהג העולם לעשות), והדברים האלה הם כמו חק שבלתי מזוים אותו ממקומו לפי דבן

הוא הנהגת העולם, וכמו בכמה ענייני נימוס וחדומה בו, הנה את זה צריכים להפכו אל הלמעלה מן הדעת בעבודתה,

הרבי הרי"צ נותן לנו דגמה: יש דברים בעולם שהם לא שכליים, הם לא נתנים לשנוי כי מישהו חושב אחרת, אלא זה כמו 'חק' שכלם צריכים לקיים.

וכמו על דרך משל זמני האכילה וזמני השנה, הנה מצד הרגש העולם הם קבועים בעתים וזמנים, ונם בשצריך להתעסק במשא ומתן - ומכל מקום - הנה זמנים האלו על פי הרב בלתי נזוים ובלתי נדחים כלל ועקר, וזמני הקביעות של תורה ותפלה הם נדחים ואין להם קבע, ויש שהם נדחים חס ושלום לנמרי,

כשמדבר על זמנים של אכילה או שינה, כלם יודעים שעכשו זה הזמן לאכל או לישון, אסור לפספס... לעמת זאת, זמנים של למוד תורה או תפלה, עשויים להדחות חלילה.

חשבון נפש

אבא/אמא: זוהי הרי שטות גדולה:

הנה האדם אשר נותן איזה חשבון לנפשו, האם יש איזה חכמה בהנהגה בזה, דמי הוא היודע עתו וזמנו, וכדאיתא במדרש רבה "אין אדם שליט לומר המתינו לי עד שאעשה חשבונותי ועד שאצוה לביתי בו"

ואיך יתן כל נפשו על דבר שאין בו ממש כלל, ועל העקר מה שהיתה הבונה בירידת נשמתו למטה הוא שובח לנמרי, והוא רק מצד הרוח שטות שמכסה על האמת,

הרי הנשמה שלנו ירדה לעולם לזמן קצוב, שאנחנו כלל לא יודעים מהו. אז איך יתכן שאדם יבזבז את הזמן על דברים חמריים שאינם חשובים כלל לנשמה ולשליחות שלנו בעולם, ולעמת זאת את העקר - המטרה שלשמה ירדנו לעולם, קיום התורה ומצוות - הוא ישבח? ! זה רק בגלל הרוח שטות של היצר הרע, שמכסה ומסתירה את האמת האלקית.

התפקיד שלנו

ילד/ילדה: התפקיד שלנו הוא לעשות ההפך ממנהג העולם בדברים אלו:

הנה ואת תהיה עבודתו להפך שטות זה העולם, ויעמד על

נפשו ויקבע לו עתים לתורה, ואז הנה "ושכנתי בתוכם", שיאיר לו גלוי אור אלקי בנפשו,

כאשר גדע שהזמנים של התורה והתפלה הם הקבועים ואותם אי אפשר להזיז כלל, ולא משנה מה אנשים סביבנו אומרים, אז נזכה שהשם ישרה ויאיר בתוכנו.

במאמר של שנת תשל"ה, הוסיף הרבי שהעקר היא עבודת התפלה שבה האדם יכול להגיע לבטול ולהתאחדות עם השם, כפי שמספר על אדמו"ר הזקן שהיה מגיע לדבקות ומצטט את הפסוק "מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ" - שהוא רוצה רק את השם בכבודו ובעצמו... וכך התפלה תשפיע על כל היום שלאחריה.

כך נביא את המשיח!

אבא/אמא:

וזהו בד אתכפאי סטרא אחרא, שעל ידי שפועל להפך את השטות הנפש הבהמית או דעם קאד פון וועלט (ואת ההתלהבות של העולם) אל הקדשה בקיום התורה והמצוות, אז אסתלק יקרא דקדשא בריך הוא בכלהו עלמין, שמאיר ומתגלה אור הסובב כל עלמין.

ועל כך אומר הזהר (כפי שמביא אדמו"ר הרי"צ בתחלת מאמר "באתי לגני") - שכאשר כופים את הצד האחר, זה שמתנגד אל הקדשה - גורמים שהאור האלקי העליון יאיר וישרה בכל העולמות, כפי שיהיה בביאת משיח.

לכך אנו זוכים על ידי שאנו מפסיקים לנהג בשטויות העולם והיצר הרע, ומתנהגים באופן של שטות דקדשה - קיום התורה ומצוות בהדור.

הלקח:

עלינו לדאג שהזמנים של למוד התורה והתפלה יהיו אצלנו העקר. כך השם יאיר בתוכנו ובכל העולם כלו, בביאת משיח צדקנו.

שאלות הבנה:

מהי הדגמה לשטות של העולם?

איך אנחנו הופכים את זה לשטות דקדשה?

ולמה אנו זוכים על ידי כך?

(מעובד ע"פ באתי לגני תש"י וספר התניא)

באתי לביתי

מקדישים את הימים שבין י' לכ"ב שבט ללימוד
זוגי או משפחתי של מאמר 'באתי לגני'
ומכניסים את השכינה הביתה

y.y. graphicdesign

המסלול הזוגי

קובעים חברותא
במאמר 'באתי לגני' מתוך
חוברת המבצע המבוארת
ונהנים מזמן איכות חסידי

המסלול המשפחתי

יושבים ללימוד משפחתי של
מאמר 'באתי לגני' מתוך חוברת
המבצע המבוארת לילדים
ונהנים משעה של קורת רוח

למדתם? מלאו את פרטיכם בכתובת www.veheshivlev.com

ותוכלו לזכות ב'ערכת מראות קודש'

* מחשב חדש, מנוי שנתי לתכניות 'תורת חיים' או 'לראות את מלכנו'

השיב לב
אבות על ידי בנים (ע"ז)

המבצע מתקיים לזכות ר' ברוך הכהן שיחי' אייזנברג וזוגתו מרת ברכה תחי'.
נדפס ע"י ולכות: בנם ר' שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה וילדיהם: שירה, אוריאל מנחם הכהן, הילה, איילה שיחי' אייזנברג.
יהושע וזוגתו דינה ובנם מנחם איתן שיחי' גוטמן

ניתן להשיג את החוברת אצל הרכזים: אלעד - הרב שלום רוזנברג 052-765-5377, אשקלון - הרב אברהם פינקוביץ 054-797-0074, באר שבע - הרב מענדי אלורו 053-729-6770, בית שמש - הרב בנימין מנדלסון 054-593-9787, ביתר כללי- היכל מנחם 02-652-7340, חולון - בית חבד המרכזי 03-501-1544, חולון - הרב דוד גוראריה 054-685-8558, חיפה - הרב שמואל זלץ 052-655-9939, ירושלים שיכון חבד - הרב שניאור כהן 052-7073, ירושלים רמת שלמה - הרב אבינועם שטרן 054-617-4851, ירושלים כללי - היכל מנחם 02-670-0770, כפר חב"ד - הרב מנחם מענדל אלפרוביץ 052-301-7770, לוד - הרב נטע גערליצקי 058-770-7997, מגדל העמק - הרב מנחם מענדל אייזנברג 058-778-4059, נתניה דרום - הרב שניאור טגל 055-663-7052, נתניה צפון - הרב מיכאל וייסמן 052-770-7318, עפולה - התמים דובער קרץ 050-873-6939, ערד - הרב שמעון צייטליך 054-709-6804, פתח תקווה - הרב אלי וייספיש 054-777-0844, קרית - הרב ניר חסון 052-600-5146, קריית אתא - הרב ישראל טגל 058-557-7070, קריית גת - הרב מנחם מענדל משי זהב 050-449-7708, קריית מלאכי - הרב יוסף וישנפסקי 054-812-0933, ראשון לציון - הרב משה פרידמן 054-638-0903, רחובות - הרב שניאור לוי 052-770-7420, תל אביב צפון - הרב מנחם מענדל דוכן 054-328-1770, תל אביב מרכז - הרב יצחק ביר 054-203-9776, ניתן לפנות גם אל ארגון נשי ובנות חבד הארצי 03-960-6142, והסניפים בערים השונות. מרכז ארצי לביירוים בווטסאפ בלבד +14133702528 או במייל veheshivlev770@gmail.com